

Regeringens proposition

1976/77: 58

om regionalpolitiskt stöd till Algots Nord AB och AB Eiser

beslutad den 22 december 1976.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga det förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

THORBJÖRN FÄLLDIN

NILS G. ÅSLING

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att förslagsanslaget Regionalpolitiskt stöd: Bidragsverksamhet får användas för avskrivningslån på sammanlagt 24,2 milj. kr. till Algots Nord AB och AB Eiser. Syftet med lånen är att skapa förutsättningar för fortsatt drift vid Algots Nords anläggningar i Skellefteå, Norsjö och Lycksele och Eisers anläggningar i Kramfors och Sollefteå.

Utdrag

ARBETSMARKNADSDEPARTEMENTET PROTOKOLL

vid regeringssammanträde
1976-12-22

Närvarande: statsministern Fälldin, ordförande, och statsråden Bohman, Ahlmark, Romanus, Turesson, Gustavsson, Antonsson, Olsson, Dahlgren, Åsling, Söder, Troedsson, Mundebo, Krönmark, Ullsten, Burenstam Linder, Wikström, Johansson, Friggebo

Föredragande: statsrådet Åsling

Proposition om regionalpolitiskt stöd till Algots Nord AB och AB Eiser

Under år 1972 träffade företrädare för Kungl. Maj:ts kansli och Algot Johansson AB (Algots) en överenskommelse om att Algots skulle förlägga en planerad utökning av sin verksamhet inom konfektionsindustrin till norra Sverige. Enligt överenskommelsen skulle Algots bilda ett dotterbolag, Algots Nord AB, som skulle etablera tillverkningsenheter i första hand i Skellefteå, Norsjö och Lycksele i Västerbottens län. Efter en femårig uppbyggnadsperiod skulle sammanlagt 1 000 personer vara sysselsatta vid dessa enheter. Etableringarna i Västerbottens län bedömdes vara av stort regionalpolitiskt intresse. För att de skulle genomföras har Kungl. Maj:t och arbetsmarknadsstyrelsen (AMS) beviljat Algots Nord AB regionalpolitiskt stöd med betydande belopp. Sammanlagt har till bolaget hittills utbetalats 49 920 000 kr. i utbildningsstöd och 1 511 500 kr. i sysselsättningsstöd. Vidare har Skellefteå, Norsjö och Lycksele kommuner låtit uppföra fabrikslokaler för bolagets verksamhet i resp. kommun. Lokalerna har uppförts som beredskapsarbete. Bolagets maskininvesteringar har genomförts utan statligt stöd. F. n. har bolaget sammanlagt 723 anställda, varav 460 i Skellefteå, 125 i Norsjö och 138 i Lycksele.

Efter överläggningar mellan AMS och AB Eiser (Eiser) nåddes år 1973 en överenskommelse om att Eiser skulle förlägga en planerad utvidgning av sin verksamhet inom textil- och konfektionstillverkningen till norra Sverige. Bolaget förband sig att efter en uppbyggnadsperiod sysselsätta 200 personer i Gällivare, 150 i Kramfors och 240 i Sollefteå. I samband härmed köpte staten av Eiser Invest AB 50 % av aktierna i Eiser (prop. 1973: 70, NU 1973: 71, rskr 1973: 384). Köpeskillingen var 45 milj. kr. Därefter har staten och Eiser Invest AB vardera skjutit till ytterligare 10 milj. kr. i aktiekapital i Eiser (prop. 1975/76: 125 bil. 11, NU 1975/76: 71, rskr 1975/76: 416). För att etableringarna i Gällivare, Kramfors och Sollefteå skulle genomföras har vidare Kungl.

Maj:t och AMS beviljat Eiser och dess dotterbolag Brasons Konfektions AB regionalpolitiskt stöd i form av lokaliseringsbidrag, avskrivningslån, lokaliseringslån, utbildningsstöd och sysselsättningsstöd. För genomförda investeringar har hittills betalats ut 6 749 000 kr. i lokaliseringsbidrag, 1 536 000 kr. i avskrivningslån och 6 330 000 kr. i lokaliseringslån. Vidare har betalats ut 7 706 358 kr. i utbildningsstöd och 872 900 kr. i sysselsättningsstöd. F. n. har Eiser 40 anställda i Gällivare, 52 i Kramfors och 90 i Sollefteå.

Under hösten 1976 aviserade både Algots och Eiser åtgärder, som skulle innebära en kraftig minskning av antalet arbetstillfällen bl. a. vid norrlandsfabrikerna. Mot denna bakgrund gav jag den 9 november 1976 generaldirektören och chefen för AMS Bertil Rehnberg i uppdrag att förhandla med Algots och Eiser med syfte att säkerställa de regionalpolitiska satsningarna i Norrland. Som en utgångspunkt för förhandlingarna angavs att nuvarande sysselsättningsnivå vid anläggningarna i Norrland så långt som möjligt skulle behållas. Med tanke på textil- och konfektionsbranschernas ansträngda läge och de båda företagens åtaganden i andra delar av landet borde dock de ursprungliga överenskommelserna om sysselsättningsåtaganden kunna revideras. En annan utgångspunkt för förhandlingarna var att nuvarande ägareförhållanden inte borde ändras. Slutligen borde förhandlingarna syfta till att nå en lösning så att verksamheterna i de berörda orterna blir konkurrensdugliga på längre sikt.

Rehnberg, som jämsides med överläggningarna har haft kontakter med företrädare för berörda kommuner, Beklädnadsarbetarnas förbund, vissa av konfektionsindustrins större avnämare m. fl., har i skrivelser till mig redovisat resultatet av förhandlingarna med Algots och Eiser samt lämnat förslag till åtgärder. Företrädare för de båda bolagen har anslutit sig till de framlagda förslagen. Skrivelserna bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga 1* och *2*.

Jag vill först redovisa huvuddragen av resultatet av förhandlingarna med *Algots*. Företrädare för *Algots* har gjort gällande att antalet anställda i koncernen bör minskas med ca 800 och att det från företagsekonomisk synpunkt därvid är motiverat att lägga ner driften vid anläggningarna i Skellefteå, Lycksele och Norsjö. Förhandlingarna har lett till att *Algots* är berett att begränsa minskningen av verksamheten, så att antalet anställda i Lycksele och Norsjö under den närmaste tvåårsperioden blir oförändrat, dvs. 138 resp. 125 personer. I Skellefteå kommer däremot antalet anställda att minska från nuvarande 460 till 240 personer. Även i Borås blir det en minskning av antalet arbetstillfällen. Minskningen blir ungefär lika stor som i Skellefteå. En förutsättning för att *Algots* på detta sätt skall upprätthålla en högre sysselsättningsnivå än vad företaget anser företagsekonomiskt försvarbart är att bolaget bevil-

jag ett statligt avskrivningslån på 15,2 milj. kr. Lånet skall vara ränte- och amorteringsfritt under åren 1977 och 1978 och under denna tid skrivas av i den mån som den angivna sysselsättningen upprätthålls i Västerbotten och Borås. Avskrivning skall i så fall ske med hälften den 31 december 1977 och med återstoden den 31 december 1978. Vidare förutsätts att Algots beviljas tillstånd att överföra vissa investeringsfundsmedel till lagerinvesteringskonto. Samtidigt har Algots förklarat att bolaget inte kommer att göra anspråk på regionalpolitiskt stöd i form av utbildningsstöd och sysselsättningsstöd som bolaget kan komma att vara berättigat till för åren 1977 och 1978. Inte heller kommer bolaget att göra anspråk på äganderätten till de lokaler som verksamheten bedrivs i. Dessa lokaler skulle nämligen enligt avtal mellan bolaget och resp. kommun under vissa förutsättningar övergå i bolagets ägo.

Resultatet av förhandlingarna med *Eiser* är i huvudsak följande. Företrädare för *Eiser* har gjort gällande att det från företagsekonomisk synpunkt är motiverat att lägga ner driften vid bolagets anläggningar i Norrland. Förhandlingarna har lett till att *Eiser* är berett att under den närmaste tvåårsperioden bibehålla nuvarande antal anställda i Kramfors och Sollefteå, dvs. 52 resp. 90 personer. En förutsättning för detta är att bolaget beviljas ett statligt avskrivningslån på 9 milj. kr. med samma villkor som det nyss nämnda avskrivningslånet till Algots. *Eiser* har därvid förklarat att bolaget inte kommer att göra anspråk på regionalpolitiskt stöd i form av utbildningsstöd och sysselsättningsstöd som bolaget kan komma att vara berättigat till för åren 1977 och 1978. När det gäller anläggningen i Gällivare har *Eiser* förklarat sig kunna upprätthålla sysselsättningen t. o. m. den 11 april 1977. Bolaget anser sig sakna möjlighet att därefter lägga ytterligare produktion till Gällivare. För att få rådrum för att skaffa ny sysselsättning till Gällivare är AMS beredd att medverka till att tidigarelägga vissa militära beställningar.

Beträffande den långsiktiga sysselsättningsutvecklingen i Algots och Eisers norrlandsfabriker har företrädare för de båda bolagen framhållit det höga kostnadsläge som svensk textil- och konfektionsindustri har att arbeta i jämfört med motsvarande industri i andra länder. De båda bolagen har påpekat att frågan om de berörda fabrikernas fortbestånd efter år 1978 sannolikt på nytt kommer att aktualiseras om nuvarande kostnadsskillnader mellan svensk produktion och importerade varor kommer att bestå.

För egen del vill jag anföra följande. De svenska textil- och konfektionsindustrierna har f. n. svårigheter som beror på bl. a. bristande konkurrenskraft gentemot utländska tillverkare. En orsak till detta är den snabba ökningen av kostnadsnivån i Sverige. Det är en viktig uppgift för regeringen att genom en väl avvägd ekonomisk politik medverka till bättre balans på längre sikt i detta avseende. När det gäller branschriktade åtgärder pågår en skyndsamt utredning av en arbetsgrupp inom

regeringskansliet. För att biträda i utredningsarbetet finns en särskild referensgrupp med företrädare för de anställda och industrin. Arbetsgruppen beräknas lägga fram förslag under våren 1977.

Algots och Eisers etableringar i Norrland är av stor regionalpolitisk betydelse. På grund av de statliga insatser som har gjorts för att etableringarna skulle komma till stånd har staten ett särskilt intresse av att sysselsättningen på de berörda orterna så långt som möjligt bibehålls. Jag vill i detta sammanhang erinra om riksdagens uttalande om det s. k. offertsystemet (prop. 1969: 121, SU 1969: 168, rskr 1969: 381). När Statsföretag AB bildades framhöll föredragande departementschefen att det företagsekonomiska intresset skulle kunna förenas med det samhällsekonomiska genom att bolaget ålades att lägga fram offert för att fullgöra sådana uppgifter som staten begär av bolaget, t. ex. i regionalpolitiskt syfte. Riksdagen uttalade därvid att det inte mötte några hinder att ta in offerter även från privata företag.

Jag bedömer att sysselsättningsläget, särskilt för kvinnor, på de berörda orterna är sådant att det är ett stort samhällsintresse att verksamheten kan drivas vidare under de närmaste åren. En nedläggning av verksamheten skulle innebära betydande samhällsekonomiska kostnader. De av Rehnberg framlagda förslagen om fortsatt drift med stöd av statliga avskrivningslån kan enligt min mening betraktas som offerter av det slag som riksdagen avsåg med sitt uttalande. En samhällsekonomisk bedömning talar för att regionalpolitiskt stöd bör beviljas Algots och Eiser på villkor som anges i förslagen, till vilka företrädare för resp. bolag har anslutit sig. Jag avser att återkomma till regeringen med förslag härom. Jag vill understryka att stödet i första hand avser att ge rådrum för att söka åstadkomma varaktig sysselsättning för de berörda i verksamhet som på sikt kan bedrivas lönsamt. Avsikten är sålunda inte att ge täckning för permanenta driftunderskott i verksamheten. Stödet till Eiser innebär att sysselsättningen i Kramfors och Sollefteå kan hållas uppe på nuvarande nivå. Detta får givetvis inte leda till minskad sysselsättning vid bolagets anläggningar i andra delar av landet.

Riksdagen har fastställt en beslutsram om 4 000 milj. kr. för regionalpolitiskt stöd under femårsperioden 1973/74—1977/78 (prop. 1975/76: 100 bil. 13, InU 1975/76: 37, rskr 1975/76: 250). Av ramen har 850 milj. kr. beräknats för lokaliseringsbidrag, avskrivningslån och flyttningsersättning enligt kungörelsen (1970: 180) om statligt regionalpolitiskt stöd (omtryckt 1976: 379; ändrad 1976: 934). För budgetåret 1976/77 har för detta ändamål beräknats 163,5 milj. kr. under förslagsanslaget Regionalpolitiskt stöd: Bidragsverksamhet på arbetsmarknadsdepartementets huvudtitel. Enligt nämnda kungörelse får avskrivningslånen användas endast för stöd vid ny-, till- eller ombyggnad av lokaler eller i vissa fall vid anskaffning av maskiner. De föreslagna avskrivningslånen till Algots och Eiser kan sålunda inte lämnas med stöd av den nämnda

kungörelsen. Med hänsyn till syftet med dessa avskrivningslån anser jag dock att de bör utbetalas från anslaget Regionalpolitiskt stöd: Bidragsverksamhet. Jag föreslår därför att regeringen inhämtar riksdagens bemyndigande att få ta i anspråk detta anslag för avskrivningslån till Algots och Eiscr enligt de förslag som jag har redogjort för. Det ankommer på regeringen att besluta om de närmare villkor m. m. som skall knytas till avskrivningslånen.

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen

att bemyndiga regeringen att ta i anspråk medel från förslagsanslaget Regionalpolitiskt stöd: Bidragsverksamhet för avskrivningslån till Algots Nord AB och AB Eiscr enligt de riktlinjer som jag har förordat.

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga det förslag som föredraganden har lagt fram.

Bilaga 1

1976-11-29

Statsrådet och chefen för industridepartementet

Undertecknad Rehnberg fick 1976-11-09 av statsrådet och chefen för industridepartementet uppdrag att förhandla med företrädare för AB Eiser och Algot Johansson AB om möjligheterna att bevara sysselsättningen vid företagens norrlandsetableringar. Uppdraget är närmare preciserat på sidorna 3—4 i ett pressmeddelande från industridepartementet daterat 1976-11-10.

Jag har jämsides med överläggningarna med företrädare för bolagen haft kontakter med företrädare för berörda kommuner, med beklädnadsarbetareförbundet genom dess ordförande samt med vissa av konfektionsindustrins större avnämare m. fl.

Målet för förhandlingarna skulle enligt statsrådet Åsling vara att den nuvarande sysselsättningsnivån vid norrlandsföretagen så långt möjligt bibehålls. Jag redovisar i det följande resultatet av överläggningarna med Algot Johansson AB beträffande de genom Algots Nord AB bedrivna fabriker i Skellefteå, Lycksele och Norsjö.

1. Algot Johansson AB och Algots Nord AB har ännu ej utfärdat varsel om driftinskränkningar. Koncernledningen har emellertid tidigare orienterat statsrådet Åsling om att man på grund av den omfattande importen från lågprisländer inte kan finna avsättning för sin produktion, vilken därför måste begränsas.

Vid mina överläggningar med koncernledningen har denna gjort gällande, att volymen av de inskränkningar som vore erforderliga för att trygga verksamhetens fortbestånd motsvarade produktionen vid fyra produktionsband med en direkt och indirekt sysselsättning av 800 anställda. Koncernledningen har vidare uttalat, att det från företagsekonomisk synpunkt vore påkallat med en koncentration av den kvarvarande driften, innebärande nedläggning av driften vid fabriker i Västerbottens län.

2. I enlighet med statsrådets uttalande har jag i överläggningarna hävdad, att den nuvarande sysselsättningen vid fabriker i Skellefteå, Lycksele och Norsjö så långt möjligt skall bibehållas. Jag har föreslagit, att driftinskränkningen inom koncernen begränsas till två produktionsband, varav ett i Skellefteå och ett i Borås. En sådan fördelning av driftinskränkningen har även stöd i det ursprungliga avtalet mellan regeringen och Algot Johansson AB.

3. Algot Johansson AB och Algots Nord AB har förklarat sig beredda att, om visst ytterligare stöd erhålls, under i första hand åren 1977 och 1978 upprätthålla produktionen vid ett band vardera vid fabriker i Skellefteå, Lycksele och Norsjö. Det innebär ett i förhållande till dagsläget oförändrat antal anställda på de två sistnämnda orterna, med 138 resp. 125 anställda.

I Skellefteå skulle antalet anställda minska från nuvarande 460 till 240 1977-07-01. Samtidigt förutsätts reduktion av antalet anställda i

Borås inte blir större än vad som svarar mot indragningen av ett produktionsband. Härtill kommer de minskningar som i övrigt kan aktualiseras i bolagets centrala funktioner till följd av minskningen i produktionsvolymen samt minskningar till följd av normal rationalisering.

Det ovan sagda innebär, att tidigare åtagande att skapa 1 000 nya arbetstillfällen vid Algots Nord AB:s anläggningar i Västerbotten inte kommer att uppfyllas. Särskilt i Skellefteå kommer detta att medföra direkta påfrestningar. Jag finner det därför angeläget att regeringen uppdrar åt den samarbetsgrupp som etablerats mellan industridepartementet och industriförbundet att med förtur ta upp frågan om lokalisering av annan verksamhet till denna ort.

Koncernledningen har uttalat att produktiviteten har förbättrats betydligt vid fabriker i Västerbotten under de senaste året. Man är emellertid beredd att tillsammans med personalorganisationerna fortsätta åtgärderna för att ytterligare öka effektiviteten vid dessa fabriker.

4. Det omedelbara syftet med stödet är att ge möjligheter till en högre sysselsättning än som koncernen ursprungligen planerat. Vid beräkningen av det erforderliga stödet har hänsyn även tagits till att produktionen skall upprätthållas på fler orter än vad som enligt koncernledningens bedömning är försvarligt från företagsekonomisk synpunkt.

Jag föreslår, att Algots Nord AB får att kunna fortsätta produktionen i här angiven omfattning beviljas ett avskrivningslån på 15,2 milj. kr. Lånet skall vara ränte- och amorteringsfritt under kalenderåren 1977 och 1978 och under denna tid skrivas av i den mån som den angivna sysselsättningen upprätthålls i Västerbotten samt i Borås. Under denna förutsättning bör avskrivning ske med 50 % 1977-12-31 och med återstående 50 % 1978-12-31. Utbetalningen av ovan nämnda belopp förutsätts ske så snart Riksmötet har beslutat i ärendet.

Förslaget utgår från att Algots Nord AB får behålla hittills utbetalat utbildningsstöd. Likaså föreslås, att bolaget erhåller under kalenderåret 1976 intjänat sysselsättningsstöd. För de därpå följande två kalenderåren förutsätts att sysselsättnings- och utbildningsstöd ersätts av ovan föreslagna avskrivninglån.

5. För att underlätta finansieringen av den lagerökning som kan bli en följd av företagets åtaganden föreslår jag att bolaget får tillstånd att överföra i Algot Johansson AB i bokslut för 1975 redovisad investeringsfond för rörelse till lagerinvesteringskonto.

6. I de avtal om hyra av fabrikslokaler som Algots Nord AB har träffat med respektive kommuner i Västerbotten stipuleras, att fastigheterna i fråga under vissa förutsättningar skall föras över i bolagets ägo efter utgången av viss tid. I och med det särskilda stöd som nu krävs för driftens upprätthållande föreligger inte förutsättningarna för en sådan överföring, utan fastigheterna skall förbli i kommunernas ägo.

7. I anslutning till industriministerns uttalande att en konkurrenskraftig verksamhet skall kunna uppnås vid respektive enheter inom 1—2 år har koncernens företrädare anför:

Det är svårt att bedöma utvecklingen inom konfektionsindustrin även på relativt kort sikt. Mycket talar emellertid för att läget för den svenska konfektionsindustrin inte kommer att förbättras under den tid som nu kan överblickas. Om nuvarande skillnader i kostnadsläget mellan svensk produktion och importerade varor består, kommer frågan om de nu aktuella fabrikeras fortlevnad på nytt att aktualiseras. På

sikt bör därför frågan om alternativ sysselsättning i de berörda orterna i Västerbotten närmare utredas.

Solna 1976-11-29

Bertil Rehnberg

Vi ansluter oss till innehållet i föreliggande skrivelse för Algot Johansson AB och Algots Nord AB.

Sten Sjöholm

Olle Söderholm

1976-11-25

Bilaga 2

Statsrådet och chefen för industridepartementet

Undertecknad Rehnberg fick 1976-11-09 av statsrådet och chefen för industridepartementet uppdrag att förhandla med företrädare för AB Eiser och AB Algots om möjligheterna att bevara sysselsättningen vid företagens Norrlandsetableringar. Uppdraget är närmare preciserat på sidorna 3—4 i ett pressmeddelande från industridepartementet daterat 1976-10-11.

Jag har jämsides med överläggningarna med företrädare för bolagen haft kontakter med företrädare för berörda kommuner, med beklädnadsarbetareförbundet genom dess ordförande samt med vissa av konfektionsindustrins större avnämare m. fl.

En väsentlig utgångspunkt för förhandlingarna skulle enligt statsrådet Åsling vara att den nuvarande sysselsättningsnivån vid Norrlandsföretagen så långt möjligt borde bibehållas. Jag redovisar i det följande resultatet av överläggningarna med AB Eiser.

1. Diskussionerna med AB Eiser har visat att det inte är möjligt att upprätthålla sysselsättningen vid samtliga tre enheter i Norrland. Från företagets sida har hävdats att, oavsett hur extrakostnaderna kan komma att täckas, det enda rimliga skulle vara att koncentrera återstående produktion till en enhet, förslagsvis Sollefteå.

Med utgångspunkt i statsrådets uttalande i pressmeddelandet 1976-10-11 har jag hävdats att i vart fall produktionen vid enheterna i Kramfors och Sollefteå skulle vidmakthållas. Bolagets ståndpunkt att efter en övergångstid avveckla verksamheten i Gällivare har jag funnit väl motiverad.

2. För Gällivare-fabrikens del finns nu beställningar som ger underlag för oförändrad sysselsättning fram till och med den 11 april 1977. Bolaget anser sig sakna möjligheter att därefter lägga ut ytterligare produktion till fabriken. Med anledning härav kommer AMS att verka för att till fabriken i Gällivare förläggas vissa tidigarelagda militära beställningar i syfte att få rådrum för att skaffa ny sysselsättning till AB Eisers lokaler. AB Eiser har förklarat sig villigt att genom sitt dotterbolag Brason AB mot kostnadstäckning handha denna tillverkning.

Frågan om det framtida ägarskapet till lokalerna i Gällivare kommer att behandlas i det följande. Vissa diskussioner om alternativ verksamhet i bolagets lokaler i Gällivare har förts med bl. a. kommunen. Jag finner det emellertid angeläget att regeringen uppdrar åt den samarbetsgrupp som etablerats mellan industridepartementet och industriförbundet att med förtur ta upp frågan om lokalisering av annan verksamhet till dessa lokaler. Eiser Invest AB har förklarat sig villigt att fortsätta tidigare sökande efter alternativ produktion som kan förläggas till Gällivare.

3. AB Eiser är berett att under i första hand åren 1977 och 1978 upprätthålla nuvarande antal anställda i Kramfors och Sollefteå dvs. med 52 resp. 90 anställda om företaget erhåller ett särskilt statligt stöd i enlighet med följande förslag.

Vid beräkning av stödets storlek har hänsyn tagits till att produktionen skall ske såväl i Kramfors som i Sollefteå. Varje plagg belastas härigenom med onormalt höga fasta kostnader. Dessa är betingade av dels att produktionen bedrivs i två anläggningar, dels att anläggningarna var för

sig är ofullständigt utnyttjade. Betydande hänsyn har vidare tagits till att enheterna fortfarande belastas av inkörningskostnader samt till de ogynnsamma marknadsförutsättningarna för de i Kramfors och Sollefteå tillverkade produkterna.

AB Eiser förbinder sig att i samverkan med personalorganisationerna vidta åtgärder för att öka effektiviteten i de två fabriker i Kramfors och Sollefteå.

Jag föreslår, att AB Eiser för att kunna fortsätta produktionen i här förutsatt omfattning beviljas ett avskrivningslån på 9,0 milj. kr., vilket är ränte- och amorteringsfritt under kalenderåren 1977 och 1978 och under denna tid avskrivs i den mån som företaget upprätthåller den angivna sysselsättningen. Under denna förutsättning bör avskrivning ske med 50 % 1977-12-31 och med återstående 50 % 1978-12-31. Utbetalningen av ovan nämnda belopp förutsätts ske så snart Riksmötet har beslutat i ärendet.

AB Eiser föreslås erhålla under kalenderåret 1976 intjänat sysselsättningsstöd enligt SFS 1976: 379 samt utbildningsstöd enligt regeringens beslut 1974-05-17 för utbildning som genomförts t. o. m. 1976-12-31. För de därpå följande två kalenderåren förutsätts dock ifrågavarande sysselsättnings- och utbildningsstöd komma att ersättas av ovan föreslagna avskrivningslån.

4. Som lokaliseringsstöd till de investeringar som AB Eiser och Brason AB har utfört i Gällivare, Sollefteå och Kramfors kan enligt regeringens beslut och av företagen hittills lämnade redovisningar utgå, för genomförda byggnadsinvesteringar 11 122 000 kr., för byggnadsinventarier 813 000 kr. och för maskininvesteringar i övrigt 2 680 000 kr., sammanlagt 14 615 000 kr. Av detta belopp har i förskott betalats 9 666 000 kr. Jag föreslår, att det återstående beloppet, 4 949 000 kr., nu betalas till företagen med den fördelning på bidrag, avskrivningslån och lån som framgår av regeringens beslut om lokaliseringsstöd till företagen och av lokaliseringkungörelsens bestämmelser.

5. Vad beträffar investeringarna i Gällivare bör för det första iakttas, att den dag de av Brason AB genomförda investeringarna i produktionsmaskiner inte längre används för att bereda sysselsättning i Gällivare, skall, i den mån som stödet inte har avskrivits enligt lokaliseringkungörelsens regler, på dessa maskiner belöpande lokaliseringsstöd betalas åter till staten.

Vidare har parterna i de av mig ledda överläggningarna funnit det skäligt, att, vid en avyttring av Eisers fastighet i Gällivare, det på fastigheterna och fastighetsinventarierna löpande lokaliseringsstödet förs över till den nye ägaren. AB Eiser förutsätts vid en sådan försäljning kunna få åter de medel minus skälig avskrivning varmed företaget utöver lokaliseringsstödet har finansierat fastighetsinvesteringen.

Motsvarande principer förutsätts gälla vid en eventuell framtida avyttring av anläggningarna i Kramfors och Sollefteå.

6. I anslutning till förhandlingsuppdraget uttalade statsrådet Åsling, att statens som hälftendelägare av AB Eiser givetvis var beredd att ta sin del av aktieägaransvaret i den nu aktuella situationen och att det samma förutsattes gälla även för Eiser Invest AB i dess egenskap av den andra hälftendelägaren. Även denna fråga har i enlighet med förhandlingsuppdraget berörts i överläggningarna med de representanter för AB Eiser som tillhör styrelsen för Eiser Invest AB. Dessa representanter har, med understrykande av att frågan dock inte behandlats av Eiser

Invests styrelse, framhållit att man i den föreliggande situationen inte kunde räkna med något som helst ytterligare kapitaltillskott från Eiser Invest AB till AB Eiser.

Jag vill till detta lägga, att som en förutsättning för statens köp år 1973 av halva aktieposten i AB Eiser ingick, att viss sysselsättning under i köpeavtalet angivna betingelser skulle skapas i norrlandsföretagen. I den mån som denna förutsättning inte uppfylls finns således enligt min uppfattning grund för krav från statens sida på återgång av i varje fall en del av köpeskillingen för aktierna. Om Eiser Invest står fast vid att inte ge något ytterligare kapitaltillskott till AB Eiser syns därför naturligt att staten tar upp förhandlingar med Eiser Invest om en sådan återbetalning. Dessa medel skulle givetvis användas för att bidra till finansieringen av de i det föregående föreslagna åtgärderna. Om förhandlingarna inte leder till överenskommelse skall enligt det år 1973 ingångna avtalet mellan Eiser Invest och staten frågan hänskjutas till skiljemän enligt gällande lag om skiljemän.

7. I anslutning till det föregående har från AB Eisers sida gjorts följande uttalande

Avsikten med den minskning av konfektionskapaciteten, som AB Eisers styrelse och personalorganisationer enhälligt beslutat genomföra, har varit att anpassa denna kapacitet till vad som är möjligt att sälja till de priser som erfordras att täcka svenskt kostnadsläge. Härvid har strävan även varit att genom koncentration till färre produktionsställen tillverka varorna till lägsta möjliga kostnad. Genom det nu föreslagna utökade statliga stödet för Eisers fabriker i Ådalen skapas möjlighet dels att under kommande två år få upp produktiviteten närmare i företaget i övrigt gällande nivå, dels att under mellantiden producera till en kostnad som möjliggör att försälja här producerade varor till i jämförelse med utlandet mera konkurrenskraftiga priser.

Med nuvarande svenska kostnadsläge skulle det inte vara möjligt att sälja de kvantiteter det här är fråga om även om produktiviteten under perioden kunde höjas till normal nivå. Skulle därför nuvarande skillnader mellan Sverige och världen i övrigt bestå även efter den 31 december 1978, kommer frågan om Ådalsfabrikernas fortbestånd som konfektionsfabriker att då på nytt aktualiseras. AB Eiser hemställer därför att regeringen i sin bedömning av sannolik utveckling inrymmer möjligheten till fortsatt stöd även efter den 31 december 1978, alternativt använder åren 1977 och 1978 för att till Kramfors och Sollefteå lokalisera annan industri med större möjligheter att arbeta under då rådande kostnadsskillnader mellan Sverige och världen i övrigt.

Eiser Invest AB har förklarat sig berett att vid en aktualisering av det sist anförda alternativet om möjligt medverka till etablering av annan, lönsam verksamhet i de båda anläggningarna.

Härmed anser jag mitt uppdrag i fråga om AB Eiser fullgjort.

Solna 1976-11-25

Bertil Rehnberg

Ovanstående förslag godkänns för AB Eisers räkning

Tore Browaldh

Sven Engblom